

GERECHT

102 Zaak T-716/14, Tweedale/ Europese Autoriteit voor voedselveiligheid (EFSA)

Arrest van 7 maart 2019 (Achtste kamer)

Toegang tot documenten – Verordening (EG) 1049/2001 – Documenten in verband met toxiciteitsstudies die zijn verricht in het kader van de verlenging van de goedkeuring van de werkzame stof glyfosaat – Gedeeltelijke weigering van toegang – Uitzondering ter bescherming van de commerciële belangen – Hoger openbaar belang – Verordening (EG) 1367/2006 – Begrip ‘informatie die betrekking heeft op uitstoot in het milieu’

Onderhavige zaak betreft een verzoek om toegang tot documenten. Dit verzoek zag op twee studies naar glyfosaat. Glyfosaat is een chemisch product dat wordt gebruikt in pesticiden, die gewasbeschermingsmiddelen zijn. In 2001 is glyfosaat goedgekeurd als werkzame stof in de zin van Richtlijn 91/414/EEG van de Raad van 15 juli 1991 be-

treffende het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen. Met het oog op de verlenging van de goedkeuring van de werkzame stof glyfosaat heeft de Bondsrepubliek Duitsland bij de Commissie en de Europese Autoriteit voor voedselveiligheid (EFSA) een ontwerpbeoordelingsverslag inzake de verlenging ingediend. Bij brief van 11 april 2014 heeft verzoeker, Anthony C. Tweedale, EFSA om toegang tot documenten verzocht op grond van Verordening (EG) 1049/2001 en Verordening (EG) 1367/2006. Dit verzoek betrof de toxiciteitsstudies ASB2012-11499 en TOX95552393, de twee studies die zijn gebruikt ter bepaling van de aanvaardbare dagelijkse inname (ADI) van glyfosaat (hierna: 'gevraagde studies'). EFSA heeft de toegang tot de gevraagde studies geweigerd. Aanvankelijk was dit een algehele weigering, later heeft EFSA gedeeltelijk toegang verleend tot de gevraagde studies. Aan het besluit om de toegang tot de gevraagde studies (grotendeels) te weigeren (hierna: 'het bestreden besluit') lag het volgende ten grondslag. De gevraagde studies vielen onder de in artikel 4 lid 2 Verordening (EG) 1049/2001 neergelegde uitzondering ter bescherming van de commerciële belangen, met inbegrip van intellectuele eigendom. EFSA was van oordeel dat de openbaarmaking van de gevraagde studies de knowhow inzake wetenschappelijke expertise en de commerciële strategie van de eigenaren ervan zou onthullen, met inbegrip van hun knowhow inzake de samenstelling van het dossier. Daarmee zouden de commerciële belangen van genoemde eigenaren in gevaar worden gebracht.

Verzoeker komt op tegen het bestreden besluit. Met het eerste middel betoogt verzoeker dat EFSA inbreuk heeft gemaakt op artikel 4 lid 2 Verordening (EG) 1049/2001 en op artikel 6 lid 1 Verordening (EG) 1367/2006, door niet te erkennen dat de gevraagde studies konden worden aangemerkt als informatie die 'betrekking heeft op uitstoot in het milieu' in de zin van laatstgenoemde bepaling.

Het Gerecht roept allereerst in herinnering dat artikel 4 lid 2 Verordening (EG) 1049/2001 bepaalt dat de instellingen de toegang tot een document weigeren wanneer de openbaarmaking ervan zou leiden tot

ondermijning van de bescherming van de commerciële belangen van een natuurlijke of rechtspersoon, 'tenzij een hoger openbaar belang openbaarmaking gebiedt'. Artikel 6 lid 1 Verordening (EG) 1367/2006 bepaalt dat een hoger openbaar belang geacht wordt openbaarmaking te gebieden indien de gevraagde informatie 'betrekking heeft op uitstoot in het milieu'. Het Gerecht gaat daarom na of het bij de in de gevraagde studies opgenomen informatie gaat om informatie 'die betrekking heeft op de uitstoot in het milieu' in de zin van artikel 6 lid 1 Verordening (EG) 1367/2006. Door EFSA wordt dat betwist.

In de eerste plaats stelt EFSA dat de gevraagde studies geen betrekking hebben op daadwerkelijke of voorzienbare uitstoot in het milieu, noch op de gevolgen van deze uitstoot. Het Gerecht volgt deze stelling niet. Hoewel het op de markt brengen van een product of een stof in de regel niet volstaat om aan te nemen dat dit product of die stof noodzakelijkerwijs in het milieu zal vrijkomen en dat informatie over dit product of die stof betrekking heeft op 'uitstoot in het milieu', is dat anders bij een product als een gewasbeschermingsmiddel en bij de stoffen die dat product bevat, die bij normaal gebruik bedoeld zijn om in het milieu vrij te komen, louter vanwege hun functie. De gevraagde studies zijn studies die beogen de toxiciteit te bepalen van een werkzame stof die werkelijk in het milieu aanwezig is. EFSA kan derhalve niet beweren dat de gevraagde studies geen betrekking hebben op reële uitstoot of op de gevolgen van reële uitstoot.

In de tweede plaats stelt EFSA dat de gevraagde studies zijn uitgevoerd om de gevaarlijke eigenschappen van glyfosaat te bepalen en niet om het toelaatbare niveau van uitstoot vast te stellen, en dat deze bijgevolg niet beogen om de daadwerkelijke of voorzienbare uitstoot te beoordelen. Het Gerecht overweegt als volgt. Teneinde zich ervan te kunnen vergewissen dat de beslissingen van de op milieugebied bevoegde autoriteiten gerechtvaardigd zijn en om doeltreffend deel te nemen aan het besluitvormingsproces inzake milieuaangelegenheden, dient het publiek toegang te hebben tot de informatie die het in staat stelt na te gaan of de uitstoot

correct is beoordeeld, en dient het in staat te worden gesteld redelijkerwijs te begrijpen hoe de bedoelde uitstoot het milieu negatief kan beïnvloeden. Het Hof heeft daaruit afgeleid dat onder het begrip 'informatie die betrekking heeft op uitstoot in het milieu' ook de informatie dient te vallen die het publiek in staat stelt te controleren of de beoordeling van de daadwerkelijke of voorzienbare uitstoot, op basis waarvan de bevoegde autoriteit het betrokken product of de betrokken stof heeft toegelaten, juist is, alsook de gegevens over de invloed van die uitstoot op het milieu. Uit deze rechtspraak blijkt dat het begrip informatie 'die betrekking heeft op uitstoot in het milieu', in de zin van artikel 6 lid 1 Verordening (EG) 1367/2006, aldus moet worden uitgelegd dat daaronder niet alleen informatie over de uitstoot als zodanig valt, dat wil zeggen inlichtingen over de aard, de samenstelling, de hoeveelheid, de datum en de plaats van deze uitstoot, maar ook gegevens over de invloed die deze uitstoot op kortere of langere termijn op het milieu heeft. Het Gerecht stelt vast dat de gevraagde studies het mogelijk hebben gemaakt om de grenzen te bepalen waarbinnen glyfosaat – indien aanwezig in levensmiddelen – op kortere of langere termijn geen risico vormt voor de menselijke gezondheid, en dus om de verschillende waarden betreffende de invloed van de uitstoot van glyfosaat op de menselijke gezondheid vast te stellen.

Het Gerecht komt tot de slotsom dat de gevraagde studies moeten worden beschouwd als informatie 'die betrekking heeft op uitstoot in het milieu', in de zin van artikel 6 lid 1 Verordening (EG) 1367/2006. Ingevolge die bepaling dient de openbaarmaking ervan bijgevolg als van hoger openbaar belang te worden aangemerkt, en kan EFSA de openbaarmaking ervan niet weigeren op grond dat deze zou leiden tot ondermijning van de bescherming van de commerciële belangen van de eigenaren van de gevraagde studies, in de zin van artikel 4 lid 2 eerste streepje Verordening (EG) 1049/2001. Het eerste middel wordt daarom toegewezen. Dit leidt ertoe dat het bestreden besluit nietig wordt verklaard voor zover daarbij is geweigerd de volledige gevraagde studies openbaar te maken.